

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov: **H. B.**, a spol. *všetci právne zastúpení advokátom JUDr. F. F.*, proti žalovanému: **Krajský stavebný úrad v Žiline**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného č. 2007/01274/Kod zo dňa 20.novembra 2007, konajúc o odvolaní žalobcov v prvom až osemnástom rade proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č.k. 20 S 1/2008-27 zo dňa 16.septembra 2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 20 S 1/2008-27 zo dňa 16.septembra 2008 **z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d' a ľ š i e k o n a n i e .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Žiline napadnutým uznesením č.k. 20 S 1/2008-27 zo dňa 16.septembra 2008 zastavil konanie o žalobe žalobcov proti rozhodnutiu žalovaného č. 2007/01274/Kod zo dňa 20.novembra 2007, ktorým zmenil výrokovú časť rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu Obce Lietavská Lúčka č. 2006-07/C-2394/MsÚ/PŠ zo dňa 4.júla 2007, tak že doplnil rozhodnutie o bod 1, v ktorom vymedzil pozemok (rozšírenú plochu skládky) priestorovým a plošným ohraničením, v ostatnej časti zostalo rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa nezmenené.

Dôvodom zastavenia konania pred krajským súdom bola oneskorene podaná žaloba (250d ods. 3, § 250b ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku). Krajský súd z administratívneho spisu žalovaného zistil, že rozhodnutie žalovaného bolo žalobcom v piatom a siedmom rade doručené podľa ustanovenia § 24 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok) v znení neskorších predpisov – fikcia doručenia – dňa 6.decembra a 3.decembra 2007. Pri posúdení časového momentu doručenia napadnutého rozhodnutia žalovaného krajský súd vychádzal z najneskoršieho dátumu doručenia, t.j. 6.decembra 2007. Lehota pre podanie žaloby

uplynula dňa 6.februára 2008 (streda) a žalobcovia podali spoločnú žalobu osobne na Krajskom súde v Žiline až dňa 8.februára 2008 (piatok).

Vo vzťahu k žalobkyni v osemnástom rade krajský súd uviedol, že nepodala samostatne odvolanie proti rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu, preto jej ani nebolo rozhodnutie žalovaného doručované. Krajský súd preto prihliadal na postavenie žalobkyne v osemnástom rade samostatne. Žalobkyňu v osemnástom rade nepovažoval za oprávnenú podať žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, pretože nepodala samostatne odvolanie proti rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu sa odvolali žalobcovia v prvom až osemnástom rade a navrhli uznesenie krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Žalobcovia namietali, že správny orgán prvého stupňa doručoval rozhodnutie vyvesením na úradnej tabuli. Druhostupňový správny orgán to potvrdil, čím im znemožnil byť účastníkmi celého správneho konania.

Žalobca v piatom rade osobitne namietal, že rozhodnutie žalovaného prevzal až 17.decembra 2007, preto keď podal žalobu na súd 8.februára 2008, podal ju v zákonnej lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia žalovaného (§ 250b ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

Žalobkyňa v osemnástom rade trvala na tom, že je účastníčkou celého správneho konania a malo jej byť doručené aj rozhodnutie žalovaného ako druhostupňového správneho orgánu. V jej prípade mal krajský súd aplikovať ustanovenie § 250b ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Ak s ňou žalovaný správny orgán nekonal, postupoval nesprávne, a preto namietala nesprávnosť a protiprávnosť jeho postupu. O rozhodnutí prvostupňového správneho orgánu sa dozvedela náhodou, keď už prebiehalo odvolacie správne konanie. Namietala aj postup doručovania prvostupňového správneho rozhodnutia.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcov nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal odvolaním napadnuté uznesenie krajského súdu (§ 212 Občianskeho súdneho poriadku) ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že uznesenie krajského súdu je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2, § 214 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky skúmal podmienky doručenia rozhodnutia žalovaného správneho orgánu (so zameraním na žalobcu v piatom rade, ktorý

posledný prevzal rozhodnutie žalovaného) a tým aj včasnosť podania žaloby podľa ustanovenia § 250b ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

Z obsahu súdneho spisu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis žalovaného č. 2007/01274, odvolací súd zistil, že žalobcovi v piatom rade bolo rozhodnutie žalovaného č. 2007/01274/Kod zo dňa 20.novembra 2007 doručované prostredníctvom pošty Žilina 3. Prvý neúspešný pokus o doručenie sa uskutočnil dňa 30.novembra 2007 (piatok), druhý neúspešný pokus sa uskutočnil dňa 3.decembra 2007 (pondelok) a v ten istý deň bolo rozhodnutie žalovaného aj uložené na pošte. Žalobca fyzicky zásielku prevzal až dňa 17.decembra 2007.

Na vznik fikcie doručenia písomnosti určenej do vlastných rúk podľa § 24 ods. 2 Správneho poriadku musia byť kumulatívne splnené nasledovné podmienky:

- adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, nebol zastihnutý,
- v mieste doručenia sa zdržiava,
- doručovateľ vhodným spôsobom adresáta upovedomil, že písomnosť príde doručiť v určený deň a hodinu,
- nový pokus o doručenie zostane bezvýsledným.

V prípade, že čo i len jedna z uvedených podmienok nie je splnená, nemožno uplatniť fikciu doručenia v zmysle § 24 ods. 2 Správneho poriadku.

Zdržiavaním sa adresáta v mieste doručenia treba rozumieť prípad, ak sa adresát v čase doručenia zásielky zdržiava na území obce (mesta), v ktorej má bydlisko (t.j. nie je mimo obce alebo mesta na dovolenke, na liečení, na pracovnej ceste a podobne), teda ak má reálnu možnosť oboznámiť sa s oznámeniami doručovateľa urobenými v zmysle § 24 ods. 2 Správneho poriadku. Ak sa adresát písomnosti, ktorá sa mala doručiť do vlastných rúk, v mieste doručenia nezdržiaval, neboli splnené podmienky uvedené v § 24 ods. 2 Správneho poriadku na uloženie písomnosti na pošte (napríklad uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 Sžo 2/2007 zo 16.novembra 2007, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. I. ÚS 119/07-22 zo dňa 27.septembra 2007).

Trojdnňová úložná lehota začína plynúť dňom, ktorý nasleduje po upovedomení adresáta o uložení písomnosti. Ide o zákonnú lehotu, ktorú správny orgán nemôže predĺžiť. Táto procesná lehota končí uplynutím posledného dňa lehoty. Účinky fikcie doručenia nastanú len za predpokladu, že adresát mal reálnu možnosť písomnosť si v tejto lehote vyzdvihnúť, ale tak neurobil. Účelom tejto lehoty je dať adresátovi nielen teoretickú ale aj reálnu možnosť písomnosť si v rámci jej plynutia vyzdvihnúť, a tak predísť fikcii doručenia. Úpravou tzv. náhradného doručovania zákonodarca nepochybné sledoval cieľ a účel odstrániť určité prípady právnej neistoty spôsobenej bezdôvodným nepreberaním zásielok adresátom a zabrániť snahám spôsobiť prieťahy v konaní alebo dokonca zmariť konanie (pozrite aj rozsudky NS SR 2 Cdo 33/2005, 4 Sž 35/2002).

Žalovaný, ale ani krajský súd nezistovali, či sa žalobca v piatom rade v mieste svojho bydliska v čase doručovania a úložnej lehoty (30.novembra 2007, 3.decembra, 4.decembra, 5.decembra a 6.decembra 2007) zdržiaval, teda či mal reálnu možnosť si zásielku adresovanú mu do vlastných rúk prevziať. Nemali preto preukázanú jednu z podmienok vzniku fikcie doručenia – zdržiavanie sa žalobcu v piatom rade v mieste doručovania v čase doručovania. Zistenie tejto skutočnosti je významné aj z pohľadu skúmania včasnosti podania žaloby o preskúmanie rozhodnutia žalovaného, nakoľko žalobcovia v prvom až osemnástom rade podali spoločnú žalobu. Krajský súd správne skúmal najneskorší dátum doručenia (v tomto prípade najneskorší dátum prevzatia bol u žalobcu v piatom rade), avšak nemal nado všetku pochybnosť objasnené podmienky vzniku fikcie doručenia u žalobcu v piatom rade (§ 24 ods. 2 Správneho poriadku).

Bez tohto zistenia a následného posúdenia, či došlo k splneniu zákonných podmienok na vznik fikcie doručenia (§ 24 ods. 2 Správneho poriadku) je rozhodnutie krajského súdu o zastavení konania z dôvodu oneskoreného podania žaloby predčasné.

Pokiaľ ide o žalobkyňu v osemnástom rade, odvolací súd zistil (rovnako ako krajský súd), že žalobkyňa v osemnástom rade nepodala proti rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu odvolanie, hoci na to mala vytvorené rovnaké podmienky ako žalobcovia v prvom až sedemnástom rade. Vychádzajúc z tejto skutočnosti s ňou potom žalovaný správny orgán v odvolacom správnom konaní nekonal a rozhodnutie jej neposiela. Z odôvodnenia uznesenia krajského súdu vyplýva, že sa zaoberal aj možným postupom podľa § 250b ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, keď z administratívneho spisu žalovaného zisťoval, či žalobkyňa v osemnástom rade podala odvolanie proti rozhodnutiu správneho orgánu prvého stupňa. V tejto časti odvolací súd, stotožňujúc sa so záverom súdu prvého stupňa, zdôraznil, že žalobkyňa v osemnástom rade rovnaké podmienky na podanie odvolania proti rozhodnutiu správneho orgánu prvého stupňa ako žalobcovia v prvom až sedemnástom rade, avšak toto svoje právo nevyužila.

Na druhej strane však odvolací súd považuje za závažnejšie pochybenie krajského súdu v prípade neskúmania podmienok na vznik fikcie doručenia podľa ustanovenia § 24 ods. 2 Správneho poriadku u žalobcu v piatom rade, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 20 S 1/2008-27 zo dňa 16.septembra 2008 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 1 písm. f/, § 221 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku).

V ďalšom konaní krajský súd vyzve žalobcu v piatom rade, aby hodnoverným spôsobom preukázal, kde sa zdržiaval v čase doručovania rozhodnutia žalovaného č. 2007/01274/Kod zo dňa 20.novembra 2007, ako aj úložnej lehoty t.j. v dňoch

30.novembra 2007, 3.decembra, 4.decembra, 5.decembra a 6.decembra 2007. Na základe tohto zistenia bude postupovať podľa príslušných ustanovení Správneho poriadku, Občianskeho súdneho poriadku. V ďalšom konaní rozhodne aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 10. augusta 2009

JUDr. Eva Babiaková, CSc., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová